

KUR'AN'IN İLK EMRİ "OKU"NUN ANLAMI NEDİR?

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 18 Ekim 2017 07:09 -

Öğrencileri kitap okumaya özendirmek için yıllarca söylenegelen, hatta ders kitaplarına bile yazılan yanlış bir bilgi vardır. "İslam'ın ilk emri de 'Oku'dur" derler. Bu demektir ki Tanrı, Hazreti Muhammet aracılığı bize çok okumamızı emretmektedir. Kitap, dergi, gazete. Artık canımız hangisini çekerse, hangisine ilgimiz varsa... Böylece çok faydalı olan okumanın Allah'ın emri olduğu ileri sürülmektedir. Niyet kötü

olmamakla birlikte, bu iddia tarihsel gerçeklerle uyuşmuyor.

Sorun, geliş sırasında ilk olan Alak Suresinin ilk cümlesindeki "İkra" sözcüğünün anlamında düğümleniyor. Ayet, Türkçeye "Yaratan Rabbinin adıyla oku" olarak çevrilmektedir. Ancak ayetteki bu emir inananlara değil Peygamber'e veriliyor.

Fakat Hazreti Muhammet de, dönemin Hicaz toplumundaki insanların nerdeyse tamamı gibi okuma yazma bilmiyordu. Bu emri aldıktan sonra da okuma yazma öğrenmemiştir. Muhammet, Allah'ın emrini hiçe mi saymıştır?

Gerçi dönemin Arabistan'ında yazı yok değildi, fakat en çok kullanılan edebi tür olan şiir, eski Türklerde de olduğu gibi sözlü bir edebiyat türüydü. Kişileri ve kabileleri hicvetme veya övme amacıyla meydana getirilir ve belleklerde korunarak kuşaktan kuşağa nakledilirdi. Yılda bir Kâbe'de yapılan panayırarda şiir yarışması yapılır ve bunlardan birinci seçilen Kâbe'nin duvarına asılarak gelecek yıla kadar orada dururdu. Bunlardan ancak yedi kadarı daha sonraki döneme kalabilmiştir.

"İkra-Oku" emrinden "Kur'an Oku" anlamı bile çıkarılamaz. Çünkü Kur'an daha ortada yoktur. Bilindiği gibi Kur'an Hazreti Muhammet'in ölümünden sora onu ezberinde turtan kâtipler bir araya getirilerek düzenlenmiştir.

İslamiyet'in doğduğu Yedinci Yüzyıl'da Arabistan'da Yahudilik ve Hıristiyanlık gibi inançlar vardı. Bunların kutsal kitaplarının ruhban sınıfından sınırlı insanların elinde Manastır ve Kiliselerde korunmuş olması mantıklıdır. Fakat Tanrı'nın Peygambere ve Araplara bunları okumalarını emretmesi düşünülemez. Çünkü bu iki peygamber (Musa ve İsa) hak Peygamber kabul edilmekle birlikte Kitabı Mukaddes (Tevrat ve İncil) tahrif edilmiş sayılmaktadır. Sıradan Arapların, dil ayrılığı nedeniyle bu kitapları okuması mümkün de değildir.

"OKU" DEĞİL "SÖYLE!"

Öyleyse Kuran'ın ilk ayeti olan ve Hazreti Muhammet'e verilen "İkra" emir fiili, Türkçeye "Oku" olarak değil "Söyle" olarak çevrilmesi gerekirdi. Nitekim Kur'nda Hazreti Muhammet'e hitaben "Ya Muhammet, De ki" ibaresi çoktur.

Ayette geçen "Oku" sözcüğünün Türkçede "Söyle" anlamında bir karşılığı da vardır ve bugün de kullanılmaktadır. "Düğüne söylemek" yerine "Düğüne okumak" da denir.

"Yaradan Rabbinin adıyla oku" cümlesinden "kitabı okumaya onun adıyla başla" anlamı çıkarılamaz. "Rabbinin adıyla söyle" anlamı çıkarılabilir. Nitekim ayetin devamında Muhammet'in insanlara söylemesi gereken şeyler yer almaktadır.

610 Yılında. Hazreti Muhammed'in Hira Dağı'nda duyduğunu söylediği bu "İkra" sözünü, okunacak yazılı metinlerin olmadığı, kendisinin bile okuma bilmediği bir gerçek iken, Onu "Söyle" olarak çevirmek yerine "Oku" diye çevirmek, bunu da öğrencilerde kitap okuma isteğini uyandırmak için kullanmak yanlıştır.

Bu durum, Kur'an'daki cümle ve metinleri anlamak için o günkü toplumsal gerçekleri bilmek,, Arap dilinde o zamanki kavramları ve bunların hangi koşullardan doğmuş olduklarını anlamak gerektiğini hatırlatıyor. Kitap okumaya özendirmek için bu yanlış çeviriye ne gerek var?

"İkra" emrinin anlamı "kitabı okumak" idiyse, Tanrı'nın emirlerine yerine getirmek günah olduğundan kitaba elini sürmeyen bir toplum olarak yerimizin cehennem dibi olması gerekirdi ama kimse bunu dile getirmiyor...

KUR'AN'IN İLK EMRİ "OKU" NUN ANLAMİ NEDİR?

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 18 Ekim 2017 07:09 -
